

Nr 8

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om polisregister m. m., såvitt denna hänvisats till konstitutionsutskottet.

I proposition nr 18 har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till lag om polisregister m. m. och till lag angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om in-skränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar, den s. k. sekretesslagen. Propositionen har hänvisats till konstitutionsutskottet i vad gäller förslaget till ändrad lydelse av 11 § sekretesslagen. I övrigt har propositionen hänvisats till lagutskott och tilldelats första lagutskottet.

Förslaget till lag om ändrad lydelse av 11 § sekretesslagen är av följande lydelse.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Häri genom förordnas, att 11 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

11 §.

Uppgifter och anteckningar som tillförts *det allmänna kriminalregistret* må ej utlämnas i annat fall eller annan ordning än *i lagen om allmänt kriminalregister sägs*.

Uppgifter och anteckningar, *vilka tillförts register som avses i lagen om allmänt kriminalregister och lagen om polisregister m. m.*, må ej utlämnas i annat fall eller annan ordning än *som sägs i nämnda lagar*.

Utslag eller — — — — — Konungen bestämmer.

Vad i — — — — — underlydande personal.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

¹ Senaste lydelse av 11 § se SFS 1963:204.

Propositionen

Polisens registrering av brott och vandelsuppgifter i övrigt är f. n. inte lagreglerad. I propositionen föreslås en lag om polisregister m. m. Lagens syfte är att tillgodose *dels* det allmänna rättssäkerhetskravet att polisregistren får ett innehåll som gör dem till effektiva instrument framför allt för brottsbekämpningen, och *dels* den enskildes rättsskyddsintresse att samlade uppgifter om hans vandel inte skall finnas tillgängliga i större omfattning än som krävs av allmänna skäl. Enligt lagen skall registreringen i polisregister, som förs centralt och lokalt, begränsas till uppgifter, som polisen behöver för att kunna fullgöra sin verksamhet. Regler ges om i vilken utsträckning och till vem uppgifter får lämnas ut från polisregister. Dessa regler avser även tidningen Polisunderrättelser. Bruket av vandelsintyg av olika slag inskränks väsentligt.

Sekretesslagen innehåller för närvarande icke något särskilt stadgande om centralt eller lokalt polisregister. Enligt 10 § sekretesslagen skall emellertid handlingar rörande polismyndighets eller åklagares verksamhet till förekommande eller beivrande av brott hållas hemliga, såvida skäligen kan befaras, att utlämnande skulle motverka brotts upptäckande eller brottmåls utredning eller åtgärder till förekommande av brott eller ock vara menligt för rikets säkerhet eller för enskild person. Sekretesstiden är begränsad till högst 70 år. Detta stadgande har ansetts tillämpligt på polisregistren.

I 11 § första stycket sekretesslagen stadgas för närvarande, att uppgifter och anteckningar, som tillförts det allmänna kriminalregistret, ej må utlämnas i annat fall eller annan ordning än i lagen om allmänt kriminalregister sägs. Enligt propositionen skall stadgandet ändras så, att det kommer att omfatta även uppgifter och anteckningar som tillförts register som avses i den nu föreslagna lagen om polisregister m. m.

Vid remissen till lagrådet av förslaget till polisregisterlag yttrade chefen för inrikesdepartementet, att vad som i främsta rummet är väsentligt för den enskildes rättsskyddsintresse är, vilka uppgifter som får lämnas ut från polisregister för andra ändamål än brottsbekämpandet. Han erinrade därvid om att den kritik, som riktats mot polisregistreringen, inte avsett registrens innehåll utan sekretessen och uppgiftslämnandet. Den enskilde vinner, yttrades i det följande, ett väsentligt skydd, om användningen av polisregister utanför brottsbekämpandets område strängt begränsas och registren som sådana undantas från offentligheten.

Utskottet

De personer som dömts för brott och till följd därav blivit antecknade i polisregister skulle kunna bli utsatta för stort lidande och obehag, om registren hölls tillgängliga för allmänheten. Strävandena att åter inpassa dem i samhällslivet skulle motverkas. Polisens spanings- och utredningsverk-

samhet skulle också försvåras, om allmänheten finge insyn i registren. Polisregistren måste av nu anförda skäl omges med sekretess.

Hittills har polisregistren hållits hemliga med stöd av sekretesslagens stadgande om polismyndigheters och åklagares handlingar rörande verksamheten mot brott. Enligt propositionen skall vissa grundläggande regler om polisregistren meddelas i lag. Det är då enligt utskottets mening lämpligt, att sekretessen kring registren, såsom föreslagits i propositionen, regleras genom en särskild föreskrift i sekretesslagen.

Den föreslagna lydelsen av 11 § sekretesslagen innebär ett totalt, icke tidsbegränsat förbud mot utlämnande i tryckfrihetsförordningens mening. Ett sådant förbud gäller redan för det allmänna kriminalregistrets del. Enligt utskottets mening är en lika omfattande sekretess motiverad för polisregistren.

Vissa av stadgandena i den föreslagna lagen om polisregister m. m., exempelvis 3 och 4 §§, anger de betingelser under vilka utdrag eller upplysningar skall lämnas från register, e. dyl. I sådana fall är det inte fråga om utlämnande i tryckfrihetsförordningens mening; prövningen följer polisregisterlagen. Om däremot någon, utan att åberopa något stadgande i denna lag, begär att få del av en upplysning som tillförts ett polisregister, skall hans ansökan behandlas enligt tryckfrihetsförordningen och sekretesslagen och detta oavsett om han begär att få tillgång till en viss akt eller handling eller om han begär att få del av uppgifter om en viss person. Med denna utgångspunkt vore det riktigast att utforma sekretesstadgandet så, att uppgifter och anteckningar, vilka tillförts polisregister, icke må utlämnas; möjligen kunde stadgandet kompletteras med en hänvisning av innebörd, att om meddelande av upplysningar från register stadgas i lagen om polisregister m. m. Av hänsyn till utformningen av vissa andra stadganden i sekretesslagen kan likväl den i propositionen föreslagna lydelsen i huvudsak godtagas. Utskottet har endast företagit en viss formell överarbetning av stadgandet.

Första lagutskottet har i ett denna dag avgivet utlåtande, med en i detta sammanhang ovidkommande ändring, tillstyrkt propositionen i vad den behandlats av detta utskott.

På grund av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen måtte, med förklaring att det i proposition nr 18 framlagda förslaget till lag angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar icke kunnat oförändrat bifallas, för sin del antaga följande, såsom *utskottets förslag* betecknade

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 11 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar

Härigenom förordnas, att 11 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Kungl. Maj:ts förslag)

Uppgifter och anteckningar, vilka tillförts register som avses i lagen om allmänt kriminalregister och lagen om polisregister m. m., må ej utlämnas i annat fall eller annan ordning än som sägs i nämnda lagar.

(Utskottets förslag)

Uppgifter och anteckningar, vilka tillförts register som avses i lagen om allmänt kriminalregister eller lagen om polisregister m. m., må ej utlämnas i annat fall eller annan ordning än där sägs.

Utslag eller ————— Konungen bestämmer.

Vad i ————— underlydande personal.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1965.

Stockholm den 4 mars 1965

På konstitutionsutskottets vägnar:

GEORG PETTERSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Georg Pettersson, Damström, fru Sergerstedt Wiberg, herrar Sveningsson, Carl Albert Anderson,* Dahl,* Dahlberg, Sörenson och Risberg; samt

från andra kammaren: herrar Adamsson, Nilsson i Östersund, Henningsson, Wahlund,* Magnusson i Tumhult, fru Thunvall,* herrar Johansson i Trollhättan, Hamrin i Jönköping, Larsson i Luttra och Westberg.

* Ej närvarande vid justeringen.